

รายละเอียดเบื้องต้นของงานสัมมนาเรื่อง “ระเบียงเศรษฐกิจ: วิถีใช้ใกล้แค่เอื้อม”

Economic Corridor & Trade Facilitation: Thailand Context

ระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridor) ภายใต้โครงการความร่วมมืออนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) เป็นพื้นที่เศรษฐกิจตามเส้นทางคมนาคมทางบกที่เชื่อมโยงประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง อาทิ ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor: EWEC) ที่เชื่อมพม่า ไทย สปป.ลาว และเวียดนาม (เส้นทาง R9) ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) เชื่อมจีนตอนใต้ สปป.ลาว/พม่า และไทย (เส้นทาง R3A/R3B) และจีนตอนใต้กับเวียดนาม (เส้นทาง R12) ส่วนระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) นั้นเชื่อมโยงระหว่างไทย กัมพูชา และเวียดนาม (เส้นทาง R1 และ R10)

ในอดีตการใช้ประโยชน์พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจเพื่อการค้าระหว่างประเทศยังคงมีอุปสรรค เนื่องจากข้อจำกัดทางการค้าที่ไม่เอื้อต่อการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งเกิดจากความไม่มีประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายสินค้าไปยังประเทศผู้นำเข้า หรือที่เรียกกันว่าเป็นอุปสรรคที่เกี่ยวกับ “สิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation)” ซึ่งได้กลายเป็นประเด็นสำคัญในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน ทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคี ทั้งนี้เนื่องจากกฎเกณฑ์ภายใต้กรอบ WTO ได้ช่วยจัดอุปสรรคทางการค้าในรูปภาษี (Tariff Barriers) และไม่อยู่ในรูปภาษี (Non-Tariff Barriers) ออกไป ทำให้อุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศเปลี่ยนมาเป็นมาเป็นอุปสรรคที่เกิดจากสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าแทน

จากการศึกษาพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าซึ่งประกอบด้วยสิ่งที่จับต้องได้ เช่น โครงสร้างพื้นฐานที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกรรมทางการค้า ระบบการขนส่งสินค้า และสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ เช่น กระบวนการและกฎระเบียบด้านพิธีการศุลกากร หรือกฎระเบียบว่าด้วยมาตรฐานสากล รวมทั้งการเชื่อมโยงระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ภายใน GMS ยังไม่สมบูรณ์มากนัก และมีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ โดยเฉพาะถนน สถานีบริการน้ำมัน และที่พักระหว่างทาง รวมทั้งบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอื่น ๆ ที่ต้องเร่งก่อสร้างเพิ่มเติม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและกฎระเบียบด้านพิธีการศุลกากร โดยธนาคารโลก (World Bank) ได้จัดอันดับดัชนีด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าของไทยอยู่ในลำดับที่ 35 จาก 183 ประเทศ ในปี พ.ศ.2549-2553 โดยเป็นลำดับที่ 3 ในอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย และยังมีระดับสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าที่ต่ำกว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี และจีน

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงได้ร่วมมือกับสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) จัดงานสัมมนาเรื่อง “ระเบียงเศรษฐกิจใน GMS และอาเซียน: วิถีใช้ใกล้แค่เอื้อม” (Economic Corridor & Trade Facilitation: Thailand Context) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมในทุกด้าน ซึ่งทั้งหมดจะต้องสามารถเชื่อมโยงกับโครงข่ายโลจิสติกส์ภายในและภายนอก GMS ได้อย่างสมบูรณ์
- 2) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนากฎระเบียบศุลกากรให้อำนวยความสะดวกและลดอุปสรรคทางด้านโลจิสติกส์
- 3) เพื่อรวบรวมแนวทางในการปรับเปลี่ยนระเบียบการขนส่ง (Transportation Corridor) ให้เป็นระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridor) อย่างสมบูรณ์แบบและมีประสิทธิภาพ
- 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า และระบบโลจิสติกส์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ทั้งนี้ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าต้องเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการพัฒนาในมิติอื่น ๆ ด้วย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการร่วมกัน จากระดับธุรกิจไปสู่ระดับนโยบายในประเทศ ระหว่างประเทศ และนโยบายในระดับภูมิภาคต่อไป